

[Henry Christensen.]

som for os. Selvom man har opgivet det egentlige studenterlønprincip, der også ville have været ødelæggende for enhver sund løsning af de foreliggende problemer, opfatter jeg alligevel socialdemokratiets grundbetragtning derhen, at der skal være en umiddelbar ret for den enkelte, der vil studere, til af samfundet at få den økonomiske hjælp, han trænger til.

For os er det væsentligt at understrege, at opgaven med og ansvaret for at kunne give sine børn den fornødne uddannelse principielt må være forældrenes; det er dem, der i første række skal have ansvaret. Vi håber, at samfundet ad åre bliver så rigt, at vi kan sige, at hvert enkelt hjem virkelig har mulighed herfor, men vi må erkende, at dette ikke er tilfældet på nuværende tidspunkt, og derfor må vi skabe mulighed for, at der kan gives den nødvendige hjælp til selvhjælp.

Jeg tror, det er denne forskel i grundbetragtningen, som må føre til forskellige opfattelser med hensyn til enkeltheder i problemernes løsning.

Desværre siger selve lovforslaget ikke meget om, efter hvilke principper en løsning skal foregå. Lovforslaget er efter min opfattelse helt utilstrækkeligt udformet, idet det bl. a. bemyndiger undervisningsministeren til at fastsætte de nærmere retningslinier. En så stor tillid til den højtærede undervisningsminister, at vi vil acceptere dette, har vi desværre ikke. Når det drejer sig om beløb af en størrelse som her, er det absolut nødvendigt, at folketinget betydelig mere detaljeret fastsætter kriterier, skalaer m. v., for ydelsen af hjælp. Lovforslaget fastsætter eksempelvis, at der skal tages hensyn til elevernes trang, men der står intet om, hvilken rolle forsørgerens økonomiske forhold spiller i denne forbindelse. Om støtte skal gives som legater eller som lån, står ligeledes åbent. Jeg erkender naturligvis, at der ikke kan gives ganske undtagelsesfri regler, men hvilke retningslinier undervisningsministeren skal afstikke, tillukker det folketinget at tage stilling til.

Medens lovforslaget således siger meget lidt, oplyser bemærkningerne noget mere. Disse knytter sig i særlig grad til tre be-

tænkninger, afgivet af ungdomskommissionen.

Hvad gymnasierne angår, kan man naturligvis nok bruge den højtærede ministers billede, at et hus bygges ikke, uden at den nederste etage er med. Dette billede siger os dog næppe tilstrækkeligt. Folketinget må på dette område efter min opfattelse tage noget videregående hensyn, end ungdomskommissionen f. eks. her måtte.

Hvis der skabes en støtteordning for de studerende ved universiteterne og læreanstalterne, må dette formodes en overgang at give en væsentlig større tilgang til gymnasierne, end det måske vil være tilfældet på længere sigt, når andre regulatorer virker ind. Dertil kommer, at vi står overfor de talstærke årgange, der snart vokser ind i gymnasiealderen; der er grund til at forvente, at vi i en overgang vil få en stærkt forøget tilgang til gymnasierne, og at der således vil opstå et behov for gymnasier og undervisningskræfter, der senere vil afsvækkes. Jeg vil derfor ikke finde det forsvarligt på indeværende tidspunkt udover de ovennævnte to faktorer at skabe en tredje, der vil betyde en yderligere stærkt forøget tilgang til gymnasierne.

Selvom man ikke uden økonomiske ofre kan holde et barn i gymnasiet, må det vel nok anføres, at disse ofre ikke er væsentlig anderledes end ofrene ved at give et barn en anden uddannelse, f. eks. en faglig. Når mange mindrebemidlede alligevel nu må afstå fra at lade deres barn komme i gymnasiet, hænger det efter min opfattelse mere sammen med de begrænsede muligheder, der er for et gennemføre en efterfølgende uddannelse. Vi må derfor af disse grunde finde det rigtigst, at støtten i gymnasiet begrænses til overvindelse af de geografiske vanskeligheder og til en hjælp for de allerdårligst stillede, ikke mindst i tilfælde, hvor det er en ubemidlet enke eller uarbejdsdygtige forældre el. lign., der er forsørgere.

De største problemer rejser sig naturligvis i forbindelse med uddannelse ved universiteter og de højere læreanstalter. Her er det et mangeårigt studium, der forestår, og i de fleste tilfælde fjernt fra hjemmet. Den økonomiske byrde vil her være aldeles uoverkommelig for mange hjem, idet gen-